

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2458/2015
14.04.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Слађане Накић-Момировић и Марине Говедарица, чланова већа, у парници тужиле Ј.К. из Н.П., чији је пуномоћник В.Л., адвокат из С.П., против туженог ЈКП В. и к. ЈП Стара Пазова из Старе Пазове, чији је пуномоћник В.М., адвокат из Н.П., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1842/15 од 24.09.2015. године, у седници одржаној 14.04.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1842/15 од 24.09.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови П1 63/14 од 28.05.2015. године, у првом ставу изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилца тражила да се поништи, као незаконито, решење туженог број 7831 од 27.12.2013. године, којим јој је отказан уговор о раду број 3641 од 18.08.2009. године, са анексом уговора о раду број 4717 од 05.12.2012. године и утврђен престанак радног односа са даном 31.12.2013. године, због престанка потребе за обављањем послова на којима је радила, услед економских и организационих промена, те да се обавезе тужени да тужилцу пријави код надлежних фондова за социјално осигурање и осталих надлежних служби са даном 31.12.2013. године, да је распореди на неодређено време према уговору о раду и анексу истог, као и захтев за накнаду трошкова поступка. У другом ставу изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 70.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1842/15 од 24.09.2015. године, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена пресуда Основног суда у Старој Пазови П1 63/14 од 28.05.2015. године.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужилца је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је дао одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиле неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Такође, у ревизији се конкретно не наводи у чему су учињене битне повреде поступка састоје.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиле је била у радном односу код туженог на неодређено време, на основу уговора о раду који је са туженим закључила 18.08.2009. године под бројем 3641. По овом уговору о раду, тужиле је била распоређена на радно место саветника директора, са шестим степеном стручне спреме. Тужиле је по занимању економиста. Анексом уговора о раду од 29.11.2011. године, распоређена је на послове саветника директора у Старој Пазови, са шестим степеном стручне спреме. Анексом уговора о раду број 4717 од 05.12.2011. године, распоређена је на послове референта техничке документације и припреме на техничкој бази ЈКП В. и к., са шестим степеном стручне спреме. Тужени је, дана 17.12.2013. године, донео нов правилник о организацији и систематизацији послова. Овим правилником укинута је радно место на којем је тужиле радила. Надзорни одбор туженог је, дана 17.12.2013. године, донео и одлуку о утврђивању вишка запослених у складу са наведеним правилником. У овој одлуци је констатовано која се радна места укидају, а међу тим радним местима се налазило и радно место тужиле. На основу наведене одлуке надзорног одбора, директор туженог је, дана 18.12.2013. године, донео одлуку о утврђивању вишка десеторо запослених, услед економских промена. Међу овим лицима је била и тужиле, услед укидања радног места референта техничке документације. Такође је директор туженог, дана 19.12.2013. године, донео одлуку о исплати отпремнине тужиле, као и о исплати накнаде штете због неискоришћеног годишњег одмора. Решењем туженог број 7831 од 27.12.2013. године, тужиле је отказан уговор о раду број 3641 од 18.08.2009. године и анекс уговора о раду број 4717 од 05.12.2012. године, тако да је тужиле, према овом решењу, радни однос код туженог престао 31.12.2013. године, услед економских и организационих промена. Тужиле је исплаћена отпремнина. Решење о отказу уговора о раду тужиле није могло да се достави дана 31.12.2013. године пошто јој позлило, па јој је достављено преко пуномоћника 27.01.2014. године. У међувремену, дана 10.01.2014. године, пошто је тужиле отворила боловање, лекар јој је констатовао трудноћу, а десетак дана касније и побачај. Након што је укинута тужилино радно место, директор туженог није имао друго радно место које би могао да понуди тужиле и које би одговарало њеној стручној спреми, а није ни могао да јој обезбеди ни одговарајуће радно место код другог послодавца. После отказивања уговора о раду тужиле, тужени није запослио новог радника. У моменту када је отказан уговор о раду тужиле, тужени је имао више од сто, а мање од триста запослених, па није доносио посебан програм за решавање вишка запослених. Такође, у моменту отказивања уговора о раду тужиле није била на боловању.

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилан је закључак нижестепених судова да је побијано решење о отказу уговора о раду законито.

Одредбама члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05 ... 54/2009), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на

радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца, и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

Одредбом члана 153. Закона о раду, прописано је да је послодавац дужан да донесе програм решавања вишка запослених у случају када дође до престанка потребе за радом запослених на неодређено време и то најмање за 10 % запослених код послодавца који има у радном односу најмање 100, а највише 300 запослених на неодређено време.

У конкретном случају, радно место тужиље је укинута новим правилником о систематизацији радних места, услед економских и организационих промена. Тужени није имао обавезу, као послодавац, да доноси програм о вишку запослених, с обзиром на број запослених. Тужиљи, која је проглашена технолошким вишком, исплаћена је отпремнина и отказан јој је уговор о раду. Послодавац није имао могућности да је распореди на друго одговарајуће радно место код себе, а ни код другог послодавца.

Одредбом члана 187. став 1. Закона о раду, прописано је да за време трудноће, породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета, послодавац не може запосленом да откаже уговор о раду. Одредбом става 3. истог члана, прописано је да је решење о отказу ништаво ако је на дан доношења решења о отказу уговора о раду послодавцу било познато постојање околности из става 1. овог члана или ако запослени у року од 30 дана од дана престанка радног односа обавести послодавца о постојању наведених околности.

У моменту доношења побијаног решења, тужени од стране тужиље није био обавештен о њеној трудноћи, а такође ни након доношења побијаног решења, док је трајала трудноћа, а пре побачаја, у прописаном року. Стога у конкретном случају није било места примени одредаба члана 187. Закона о раду, о посебној заштити од отказа уговора о раду.

Суд је ценио наводе ревизије, па је нашао да су исти неосновани, јер у потпуности представљају понављање навода који су истицани у жалби против првостепене пресуде, које је другостепни суд у побијаној пресуди правилно оценио као неосноване, дајући за ту одлуку јасне и потпуне разлоге, које и овај суд у свему прихвата.

На основу члана 414. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Миломир Николић,с.р.**